

тетъ подъ турцитѣ). Явява се въпросътъ: дали тъй образуваниятъ съюзъ не е билъ насоченъ отъ Шишмана като диверсия срѣщу турските завоевания въ южна България, а особено срѣщу тия подъ Тимурташъ надъ Къзълъ-Агачъ и Ямболъ, и второ, да отвлече вниманието на Мурада отъ походитъ му въ западна България? Фактъ е, че Тимурташъ взема Казълъ-Агачъ и Ямболъ и ненадѣйно спира завоеванията. Самиятъ Шишманъ отива въ Одринъ прѣзъ края на 1366 г., вѣроятно вече не само като съюзникъ, но и като шуря на Мурада (Мнѣнието на нѣкои, като това на Халкокондилъ, Цинкайзенъ и т. н., че Тамара, дадена за жена на Мурадъ, е дъщеря на Шишманъ, е съвсѣмъ погрѣшно. Даже да прѣдположимъ, че тя въ 1366 г. е била 16 годишна, ще излѣзе, че Александъръ се е оженилъ за еврейката прѣди да се качи на българския прѣстолъ. Тамара, като кръстно име, нѣма нищо общо съ еврейското Мария. Днешното кръстно българско име Мара не е съкратено отъ Мария, а отъ Тамара, което име, като отъ тюркски произходъ, е влѣзло у българитѣ чрѣзъ прабългаритѣ¹⁾.

¹⁾ Успѣнски (Ж. М. Н. Пр., СХСIX, 17 — 21) е на особено мнѣние по въпроса за Тамара. Прѣди всичко, нарича я Карапатамара, повлиянъ отъ надписа на Кърцоновото евангелие, дѣто се споменува за деспота Константинъ и съпругата му „Керафама“. (Ср. Иречекъ, Ист. Бол., стр. 420). У поменика (Раковски, о Асѣню, 52) стои изразътъ „Кирѣ Тамаръ“. Успѣнски мисли, че не Тамара, а другата дъщеря на Александъръ, именно Десислава е била женена за Мурада. Епостътъ ни, обаче, сочи името Мара, като съкратено отъ Тамара. (Успенски криво схваналъ „Марульо, бѣла бълкарка“ и мисли, че тукъ името на тая царска дъщеря е Марулъ, когато „Марульо“ е отъ Маро ле или Маро лъо, дѣто ле или лъо е обична форма на обръщение въ народнитѣ ни пѣсни). При това, той посочва датата на брака въ 1371 год., но добавя, че всичко това сѫ мнѣния, за които той не гарантира. Най-вѣроятното е, че бракътъ между Тамара и Мурадъ е станалъ въ 1366 год., когато Ив. Шишманъ се съюзилъ съ турцитѣ и още отъ нея година имъ станалъ васалъ. Нека си припомнимъ, че малко прѣди тоя съюзъ сѫ паднали южнобългарските градове К.-Агачъ и Ямболъ (въ лѣтото на 1366 г.), а Пловдивъ и Ст.-Загора били взети още кждѣ 1362 г. При това, успѣхитѣ на Лалашинъ по долината на Марица, дори до Самоковъ сѫ известни. Ив. Шишманъ, за да прѣдотврати турското на газоване въ западна България, защото южна България въ 1366 г. е била въ по-голѣматата си частъ загубена за него, побѣрзва да влѣзе въ съюзъ съ Мурадъ и дава сестра си като залогъ.